

intermediar

Compier-Rollen
Korndorff

WEEKBLAD VOOR KADERLEDEN

• PRIJS : 40 F • 19de JAAR • Nr 18 •

Alternatieve energie uit een straaltje zon en een zuchtje wind

De energiekrisis van de jaren zeventig legde de grote petroleummaatschappijen geen windeieren. Met het verdiende geld stelden de maatschappijen ondermeer hun toekomst veilig, door te investeren in nieuwe energiebronnen. Zo werden er miljarden dollars gespendeerd aan exploratie van de Noordzee en aan de uitbouw van de kernenergie. Slechts een bescheiden deel van het geld ging naar de ontwikkeling van alternatieve energievormen.

Energie is de drijvende kracht achter elke economie. Nadat in het najaar van 1973 de oliesjeiks, verenigd in de organisatie van Arabische olieuitvoerende landen (OAPEC), de oliekraan dichtdraaiden, was het energievraagstuk voortdurend in de aktualiteit. Op 6 oktober 1973, de dag van het feest van de Grote Verzoening van de joden, doken de eerste Egyptische tanks op in de Sinai. President Anwar El Sadat had hiertoe opdracht gegeven, met het doel de Israëliische bezettingstroepen van dit stuk Egyptisch schiereiland te verjagen. Israël kreeg onmiddellijk logistieke steun van de Verenigde Staten en een aantal Westeuropese landen.

De Arabische landen kwamen Egypte ter hulp. De OAPEC besloot op 17 oktober 1973 om de oliekraan naar het Westen beetje bij beetje dicht te draaien. Elke maand zou er vijf procent minder olie geproduceerd worden, tot het konflikt in het Midden-Oosten opgelost was. De Belgische regering vaardigde akute besparingsmaatregelen uit. De autoloze zondagen staan het duidelijkst in de herinnering gegrift, hoewel ze het minst bespaarden. Door de schaarste gingen ook de eerste onafhankelijke petroleumboeren op de fles, wat de monopolisering in de petroleumsektor bevorderde. Al op kerstdag 1973 besliste de OAPEC dat België, samen met Japan, wegens goed gedrag gedispenseerd werd. Maar hoewel er in ons land van dan af geen olietekort meer bestond bleven de prij-

zen voor de konsument stijgen. Slechts de val van de dollar zou die prijsstijging een halt toe roepen.

De Belgische Petroleumfederatie zette de regering onder druk om de prijzen snel te verhogen. Het was de grote petroleumbedrijven immers een doorn in het oog dat de petroleum prijzen in ons land aanmerkelijk lager lagen dan in de ons omringende landen.

De regering Leburton was op dat moment ontslagnemend, als een direkt gevolg van de Ibramco-affaire. Ditmaal waren het de grote petroleummerken die de petroleumkraan voor België dichtdraaiden. Esso en Elf stopten de invoer van ruwe olie, ondanks het opvorderingsbevel van de regering. Total, Trading en Seca draaiden de kraan gedeeltelijk dicht. Op 11 maart 1974 legde BP de bevoorradingsstil en tien dagen daarna dreigde Chevron met de sluiting van zijn raffinaderij in Feluy. Deze maatregelen waren bedoel om de eisen van de Petroleumfederatie kracht bij te zetten. Uiteindelijk gaf de regering toe, ondanks het verzet van de socialisten. De petroleum prijzen werden met ongeveer vijfendertig procent verhoogd. Enkele dagen later waren de bevoorradingsproblemen verdwenen.

Ook op internationaal vlak bleek de bevoorradingskrisis in werkelijkheid een prijskrisis te zijn. Want parallel met de olieboycot hadden de olieuitvoerende landen verenigd in de OPEC (een organisatie die ook niet-Arabische leden telt), besloten om de olie duurder te maken. In 1973 was de prijs van ruwe olie gestegen tot drie dollar per vat. Een paar dagen na het begin van de Yom-Kippoor-oorlog kwam de OPEC bijeen in Wenen. Geheel los van de oorlog eiste de OPEC

KADER-VAKATURES

In deze editie zijn de volgende bedrijven op zoek naar u : ACCOUNTANCY PERSONNEL, AGFA GEVAERT, COMPAREX, DIP ADVIESBUREAU, DYNAMIC SEARCH, GTE SYLVANIA, MERCURI URVAL, MICHELE LECLERE, MOTOREST, OLIVETTI, PHILIPS, POLYFORM, RECRUITMENT PARTNERS, SEMAC, TELEFILE, TERUMO, TRACTEBEL, TRUST/EGOR, VUYLSTEKE.

Russische literatuur in de twintigste eeuw :

De nakomelingen van Poesjkin, Tolstoi, Dostojevski...

De Russische literatuur uit de 19e eeuw staat bol van de grote namen. Minder bekend zijn hun twintigste eeuwse opvolgers, en dat is jammer. In tegenstelling tot veel westerse auteurs, die alleen maar willen aanleunen bij onze spektakelmaatschappij, zijn de hedendaagse Russische schrijvers nog altijd bezig met de zoekende mens.

Judith :

Bijbelse heldin krijgt Freudiaanse allures

Judith, 'de Jodin', was een aantrekkelijke jonge weduwe die volgens de bijbelse overlevering Holofernes, de hoofdman van een bezettende troepenmacht, verleidde en hem vervolgens het hoofd afhakte. De teaterauteur Friedrich Hebbel ziet hierin geen krijgslist. Hij dicht Judith een erotische dimensie toe die het hele gebeuren anders kleurt.

Foto's van Carl De Keyzer :

Jaren oefening voor één duizendste van een seconde

Een fotoboek over India, het spreekt niet zo meteen tot de verbeelding. Maar met zijn India-foto's heeft de Gentse fotograaf Carl De Keyzer zowat alle prijzen gewonnen die er met foto's te winnen zijn, tot en met de Grand Prix Triennale de la ville de Fribourg. Voor een fotograaf is dat zoiets als de Nobelprijs.

Foto's van Carl de Keyzer :

Jaren oefening voor één vierduizendste van een seconde

De fotografen zijn jaloers. Carl De Keyzer kreeg zoveel cadeautjes, zoveel prijzen, en zoveel roem, dat ze er -en Carl De Keyzer zelf ook- tureluurs van werden. Binnen de kortste keren verwierf de Gentse fotograaf internationaal aanzien. Er beweegt wat in de Belgische fotografie. Zo ineens.

Tot nu toe is Carl De Keyzer nog altijd Belg. Hij werd geboren tijdens de wereldtentoonstelling. Maar dit land wordt kleiner en kleiner voor hem. Hij vliegt er dan ook vaak uit. Letterlijk.

De direkte aanleiding voor de roem van Carl De Keyzer is een fotoboek dat hem een hoogst belangrijke internationale prijs opleverde. Het wekt verbazing dat dit fotoboek zoveel succes oogst. Ten eerste omdat het een fotoboek is (en die verkopen net zo goed als dichtbundels), ten tweede omdat het een fotoboek is van een Belg, en ten derde omdat het een fotoboek van een Belg is over India.

India is al lang niet meer in. Dat land wordt geassocieerd met jongens die in een lange, witte jurk en op sandalen het nieuwe ritme ontdekten in meditatie. Misschien wel hét ware ritme, maar hoe dan ook uit de mode.

Er werden in de voorbije decennia zoveel foto's gemaakt in dat land, dat we ons voor een eeuw bevredigd achtten, maar de foto's van Carl De Keyzer zijn van zo'n gehalte dat ze de kooplust van de kijker opwekten, en de lof van de juryleden.

Met zijn India-foto's heeft Carl De Keyzer zowat alle prijzen gewonnen die er met foto's te winnen zijn, maar in het bijzonder toch de eerste prijs bij de « Grand Prix Triennale de la ville de Fribourg » en dat is voor een fotograaf zoiets als een nobelprijs.

De prijs is belangrijk, niet alleen omwille van het kwart miljoen frank die eraan verbonden is, maar vooral omdat de dames en de heren van de jury autoriteiten zijn. De som geld is mooi meegenomen omdat Carl De Keyzer om die foto's te maken driemaal gedurende langere tijd in India vertoefde; totale prijs: een half miljoen, plus vele tientallen kilo's lichaamsgewicht (die er in de tussenliggende jaren weer bijkwamen).

De nieuwe fotograaf

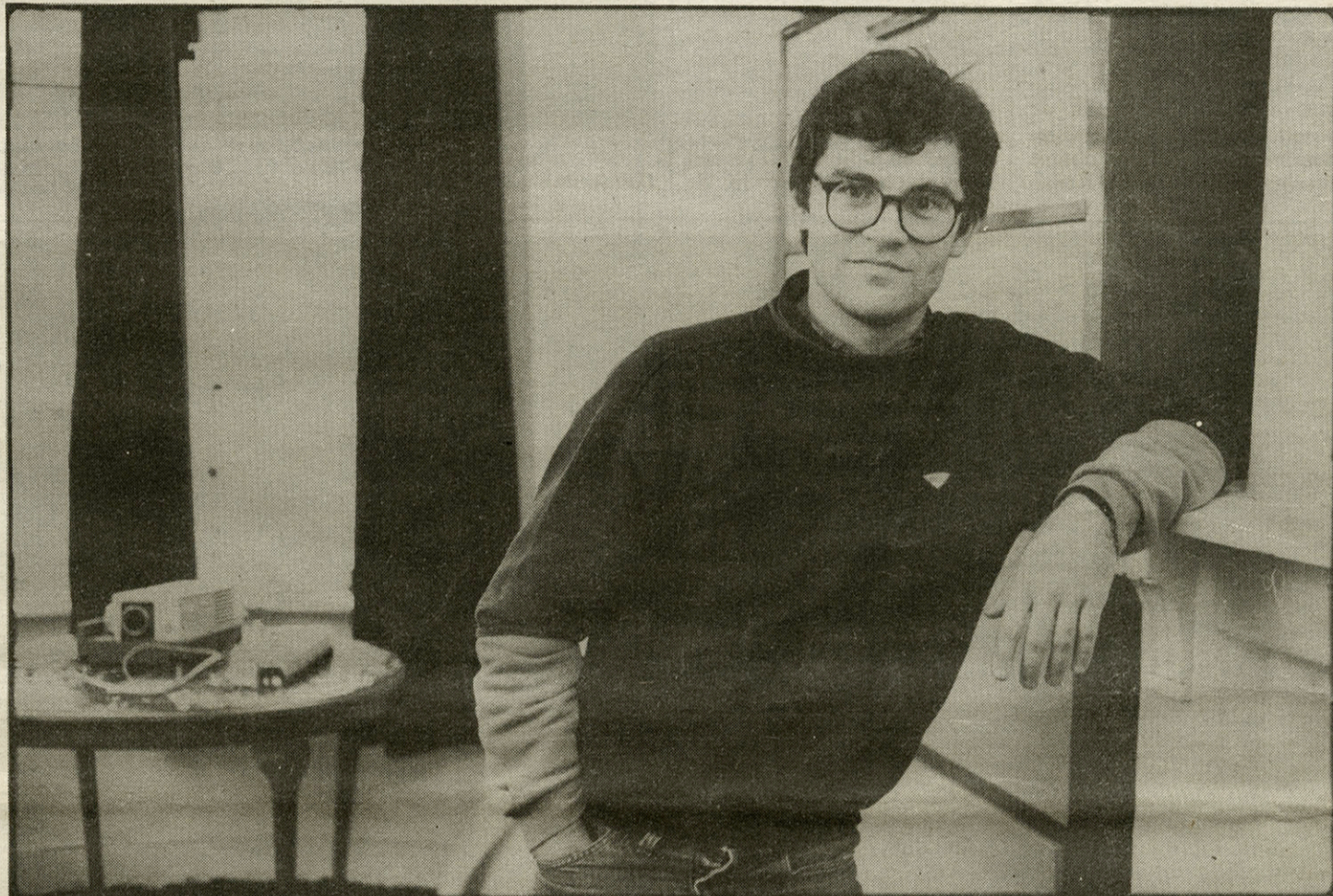
CARL De Keyzer is een typisch fotograaf van de nieuwe stijl. Inderdaad, tijdens de voorbije jaren deed zich een merkwaardige verschuiving voor. De fotografie heeft er met de opkomst van de video-voor-iedereen een te duchten concurrent bij gekregen. De middelmaat valt er gewoon tussenuit.

Het is niet meer zo eenvoudig om een goed beroepsfotograaf te zijn. Er worden hoge eisen gesteld. Voor de echte nieuwsbeelden hebben we de video, het wondere van de fotografie is gewoon geworden en we worden bedolven onder de foto's. Alleen de allerbeste foto's blijven de kijker nog boeien.

Gedurende de jaren zestig en het begin van de jaren zeventig was de fotografie zeer populair bij het grote publiek. In die tijd kochten veel huisvaders een reflextoestel en een stel objectieven die ze in een soort koelbox op de heup droegen. De verkoper had hen verteld dat men met een télélens dit kon doen, en met een groothoek dat en met een zoom nog vanalles, en de vaders betaalden maar. De resultaten waren leuk, en vooral huisvaderachtig. Overmoedig eigenlijk.

Veel jonge lieden (met alternatieve ouders) kozen voor een creatief beroep, omdat ze geen universiteit aankonden, of omdat ze werkelijk de diepste roerselen van hun zieltje wilden uiten in een moderne kunstvorm. Gevolg: de kunstscholen bulkten van de kandidaten voor de afdeling fotografie.

De meeste afgestudeerden (velen presteerden vier jaar hoger onderwijs) achtten het beneden hun waardigheid om een winkel te openen voor pasfoto's en huwelijksreportages. Zij wilden alleen het Artistiek Verantwoorde. Maar de concurrentie was

groot, en de meeste hoger gediplomeerde beroepsfotografen werken nu als vertegenwoordiger of ergens in een drukkerij. Tijdens de vakantie maanden maken ze nog dia's van het kroost. Het zijn amateurs zoals de rest.

De fotografen die zich handhaafden zijn de wroeters, de strevers, de moeilijke karakters, de specialisten, zo is dat.

Rond Gent

Eén van de voornaamste foto-afdelingen is alleszins die van de akademie van Gent, de lesgevers maken er zoveel ruzie onder elkaar, en vinden zichzelf zo goed, dat de studenten daar vreemd genoeg veel van leren; ze leren er de vele mogelijkheden kennen, en doen er ook de wetenschap op dat men moet vechten om iets te bereiken.

Een vermoeiende stelling, die helaas nog effectief is ook. Zo komt het dat de elite van de Belgische jonge nieuwe fotografie afgestudeerd blijkt te zijn aan de akademie van Gent.

Alzo geschiedde met Carl De Keyzer. Hij is nu zelfs assistent lesgever aan de akademie (ik vrees alleen dat hij de functie ver beneden zijn waardigheid acht, maar ik weet dat oudere lesgevers

niet meteen de neiging hebben om zo'n jonge snaak over hun hoofd te laten vliegen).

Na zijn studies ontwikkelde Carl De Keyzer, die blijkbaar over een stalen gezondheid beschikt, het ene grootse initiatief na het andere. Het belangrijkste was de oprichting van een soort fotogalerij met de naam XYZ (naast de seks-cinema ABC) aan de Brabantdam te Gent.

Deze onderneming, aanvankelijk in één winkelhuis en later in twee, werd het mekka van de betere fotografie in Vlaanderen. Het was een eer voor fotografen om er te mogen exposeren, en daar kregen ze vrijwel nooit de kans voor, want meestal hingen de muren vol met de beste en beroemdste foto's uit het buitenland.

Volledigheidshalve moet ik erbij vermelden dat Carl De Keyzer niet de enige oprichter was van de galerij, Dirk Braekman, Marc Van Roy, en later nog vele anderen waren er werkzaam.

In die galerij komen de beroemdste fotografen. Dat is leerzaam en grensoverschrijdend, aldus vergelijken de XYZ-ers hun foto's met het beste van wat er op de markt is.

Al vlug gaf Carl De Keyzer zijn eerste fotoboek uit onder de titel « Oogspanning » (de naam werd bedacht door ene

Johan Anthierens die ook een inleiding uit zijn nachtkastje haalde, zodat de verkoop met enkele exemplaren steeg) maar een echte hoogvlieger was dat boek niet. De foto's waren niet al te best gedrukt, zij het lang niet slecht. Maar Carl De Keyzer wilde meer, en vooral beter.

Bijzonder

CARL De Keyzer maakt foto's van mensen in bijzondere omstandigheden. Mensen in hun eigen omgeving. Overal ter wereld. Hij maakt de foto's zo dat de kijker erdoor getroffen wordt. Om dat te doen gebruikt hij alle middelen. Hij is een vakman, maar speelt ook met intuïtie. Enerzijds is hij berekend, en anderzijds jongensachtig. Deze dualiteit maakt zijn foto's bijzonder aantrekkelijk.

Het zijn opnames van Vlaamse kermessen, van Vlaamse bals, van Britse vakantiegangers. De foto's van Carl De Keyzer zijn geen persfoto's die gebonden zijn aan een gebeurtenis of een bepaald moment. Hij fotografeert situaties die als beeld een wijdere betekenis hebben dan de situatie zelf. De foto mag niet geassocieerd blijven met dat ene moment, maar moet een meer universele betekenis krijgen.

Flits

Enerzijds zijn de foto's van Carl De Keyzer haarscherp en helder, anderzijds onscherp, en duister.

Scherpe foto's maakt hij door ten eerste een groot negatief-formaat te gebruiken, dus een groot fototoestel, ten tweede door te werken met veel licht: de zon en/of het licht van een zware flash (ook al groot); ten derde door een groothoekobjectief te gebruiken, dat uiteraard veel scherptediepte geeft, en ten vierde door te werken met een klein diafragma (f22).

Onscherpte in de achtergrond krijgt hij door te belichten op een lange sluitersnelheid (1/8 sec) waardoor een bewegingsonscherpte ontstaat. Donker krijgt hij door veel licht te geven in de voorgrond (met die flash) en weinig in de achtergrond. Het licht van een elektronische zware flash duurt misschien maar één vierduizendste van een seconde, zodat de mensen die door die flash verlicht zijn, ook bevroren worden in hun beweging. En haarscherp dus. De mensen die door het andere licht verlicht zijn, zijn bewogen en duister.

Foto's zoals Carl De Keyzer maakt kan een gewone amateur niet maken, omdat hij